

Stichting

tot behoud van natuurlijke en cultuurhistorische waarden in de
Alkmaardermeeromgeving

Voorjaarsbericht 2020

Voorwoord

De kieviten zijn terug in de Castricumerpolder! Teruggekeerd uit Afrika. Of waren het overwinteraars, die broeden in noordelijker streken? Hoe dan ook, een goed teken dat ze er weer zijn. En de andere weidevogels, de grutto's, de tureluurs, om er een paar te noemen, zijn er ook weer. Het illustreert hoe waardevol de Castricumerpolder is voor de weidevogel populatie. Waardevol door de zorgen van de Stichting De Hooge Weide, Landschap Noord-Holland en niet te vergeten door de boeren en vrijwilligers, die de nesten beschermen.

Grutto op de uitkijk.

Het voorjaar is ook de tijd dat wij u te informeren over zaken waarbij de stichting betrokken was of nog is. Omdat er veel te melden is, telt het Voorjaarsbericht dit jaar acht pagina's. Voor het behoud en verbetering van de landschappelijke kwaliteit blijft het informeren en beïnvloeden van provinciale en lokale overheden en andere partijen onverminderd van belang. De nieuwe Omgevingswet vraagt actieve participatie van burgers en organisaties. De Regionale Energiestrategie vraagt grote ingrepen in het buitengebied en op zee. Bevolkingsdruk, recreatie en toerisme eisen steeds meer ruimte. De provincie wil natuur- en recreatiegebieden meer met elkaar mengen. De agrarische sector staat aan de vooravond van grote veranderingen. Het landschap versteent steeds meer en de versnippering neemt toe door infrastructuur. Daar tegenover staat dat het buitengebied behalve voor de agrariërs ook voor natuur en recreatie belangrijk is. Wij spreken de hoop uit, dat u na het lezen van het Voorjaarsbericht ons mentaal en financieel blijft steunen of nog liever dat u zich als vrijwilliger bij ons aanmeldt. Helaas kan door de corona-crisis de geplande donateursexcursie niet doorgaan.

Het bestuur

Donatie 2020

Onze stichting is politiek en financieel volledig onafhankelijk. Van geen enkele overheid of politieke organisatie wordt subsidie ontvangen. Om ons werk goed te kunnen uitvoeren en onafhankelijk te blijven, is de stichting afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van donateurs. Als belangenbehartiger van het buitengebied is het essentieel om in de contacten met overheden en andere instanties een stevige achterban te hebben. In deze tijd van groeiende behoefte aan woonruimte en wind- en zonne-energie neemt de druk op het buitengebied toe. Bovendien veranderen bij het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet in 2021 veel regels en procedures m.b.t. het bebouwde en het onbebouwde gebied in Nederland.

Wij vragen u daarom om uw donatie voor 2020 aan de stichting over te maken. op rekeningnummer NL72 RABO 0155 1823 66, t.n.v.: Stichting tot behoud Alkmaardermeeromgeving.

De stichting is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) met een culturele status. Donaties mogen worden opgevoerd als giften bij de opgave voor de inkomstenbelasting. Als u wijzigingen wilt doorgeven, donateur wilt worden of anderszins ons iets wilt meedelen, stuur dan een berichtje naar de secretaris van de stichting: secretariaat@Alkmaardermeeromgeving.nl

Een afscheid

In verband met het bereiken van een respectabele leeftijd heeft Dick Fopma in juni 2019 besloten afscheid te nemen van de stichting. Vanaf 2001 was Dick actief binnen de afdeling Castricum-Bakkum. Doordat hij in zijn arbeidzame leven planoloog was bij de Provincie Noord-Holland heeft de stichting veel profijt gehad van de kennis die hij meebracht. Zijn belangstelling ging uit naar zowel landschap, cultuurhistorie als natuur. Kort na de fusie in 2002 met Limmen en Akersloot startte de gemeente Castricum onder de noemer 'Buiten gewoon Castricum' een procedure met burgerparticipatie om te komen tot een toekomstvisie voor de nieuw gevormde gemeente. Enkele betrokken burgers, waar onder Dick, brachten de informatiebundel 'Castricumse Landschappen' tot stand om daarmee de landschappelijke waarden onder de aandacht brengen bij bestuurders en inwoners. Later was Dick betrokken bij de gebiedsbeschrijving Van Oldenbarneveldweg en omgeving om meer bescherming te bepleiten voor dit gebied met

een grote cultuurhistorische waarde. In het kader van de herinrichting van het ziekenhuisterrein Duin en Bosch zat hij in de Adviesgroep Duin en Bosch en later in de Overleggroep Duin en Bosch. In verband met het ontwikkelen van een toekomstvisie had Dick ook zitting in de Kerngroep Zanderij Noord. Zijn laatste wapenfeit was de organisatie van de donateursbijeenkomst in oktober 2018. Wij zullen zijn kennis en bevoegdheid missen. Dick bedankt!

Dick Fopma in 2017 tijdens de excursie met raadsleden over Landgoed Duin en Bosch.

Een nieuw bestuur

Zoals al eerder bericht was vernieuwing van de stichting gewenst. In de zomer van 2019 zijn in de regionale en lokale kranten enkele artikelen verschenen met de oproep om de stichting te komen versterken. En niet zonder succes! In augustus is de kerngroep uitgebreid met een nieuwe medewerker, woonachtig in Akersloot. Daarmee is Akersloot weer binnen de stichting vertegenwoordigd. Daarnaast zijn drie nieuwe vrijwilligers, woonachtig in Castricum een Werkgroep Vernieuwing gaan vormen. De Werkgroep, kwam tot de conclusie dat de huidige structuur van de stichting gehandhaafd kan blijven. Op 10 december is hun plan in het Algemeen Bestuur besproken en goedgekeurd met in achtname van enkele kleine aanpassingen. Daarna kon een nieuw Dagelijks Bestuur geformeerd worden. Op 23 januari zijn de interim-bestuursleden Co Bosschaart en Adrie Lute onder dankzegging teruggetreden en is een nieuw voltallig Dagelijks Bestuur benoemd. Jos Buijns is nu voorzitter. Jos woont in Castricum heeft een bedrijf in de techniek.

Roel van Driel is secretaris geworden. Roel woont eveneens in Castricum, is gepensioneerd celbioloog en was werkzaam bij de UVA Amsterdam. Hij is ook actief bij de Werkgroep Oud-Castricum. Hennie van den Berg heeft het penningmeesterschap overgenomen. Hennie woont in Beverwijk, heeft o.a. 11 jaar bij ING op diverse afdelingen gewerkt en daarvoor 7 jaar op de effectenafdeling van de Postbank. Zij is Adrie Lute ook opgevolgd als webmaster. Tenslotte kon op 25 februari Herbert van Willigen aan het bestuur worden toegevoegd. Herbert woont in Beverwijk en was voor zijn pensioen werkzaam als programmamanager veiligheid bij Tata Steel. Nu is hij betrokken bij het Veiligheidsplatform IJmond. Naast zijn functie als procesbegeleider voor de stichting zal Herbert ook bijdragen aan vernieuwing van de website. Op een bijeenkomst op 3 maart heeft het bestuur zich aan de vrijwilligers van de stichting voorgesteld en zijn ideeën uitgewisseld over het toekomstbestendig maken van de stichting.

Slenteren door de Oosterbuurt

Op zaterdag 11 mei 2019 namen dertien personen deel aan de donateursexcursie door de Oosterbuurt. Met een stralende zon en een temperatuur die voor de tijd van het jaar wel iets aan de lage kant was, was het prima wandelweer. Jan Kuijs, bewoner van de Oosterbuurt, vertelde een en ander over de verdwenen agrarische bedrijvigheid. Ook waarom tijdens de Tweede Wereldoorlog, op last van de Duitse bezetter, boerderijen moesten worden gesloopt. In de tweede helft van de twintigste eeuw zijn aan de Doodweg twee boerderijen door brand verloren gegaan. Jan wees ons ook de plek waar aan de Breedeweg de schuilkerk stond. Vanaf ongeveer 1663 tot aan de sloop in 1858 ging het rooms-katholieke volksdeel daar naar de kerk. Peter Mol, projectmedewerker bij Landschap Noord-Holland, vertelde enthousiast over het heggenproject. Om het oorspronkelijke karakter van de Oosterbuurt te versterken worden al een aantal jaren met behulp van vrijwilligers bestaande heggen en singels onder handen genomen en nieuwe heggen en bomen aangeplant. Hiermee wordt niet alleen een cultuurhistorisch doel gediend maar hebben ook vele vogelsoorten daar profijt van. Heggen, hagen en singels zijn ideale broedplaatsen voor kleinere vogels en er is voedsel genoeg, want ook insecten bevinden zich in dit type struweel. Ook was er aandacht voor het mysterieuze kasteel Cronenburg. Daar is weinig meer over bekend dan dat de kasteelfundamenten verborgen liggen in het weiland naast de gelijknamige boerderij. Onder het genot van een consumptie werd na afloop in buurthuis De Kern nog wat nagepraat. Uithanden van de voorzitter ontvingen de rondleiders de informatiebundel 'Gekende Landschappen'.

Donateursexcursie 11 mei 2019. Jan Kuijs geeft uitleg. Peter Mol, de man met de verrekijker, was de tweede rondleider. Foto: Wim Sminia.

Castricum Groenbeleid

Door de grote diversiteit van agrarische cultuurlandschappen die Nederland eeuwenlang had, bestond er een grote biodiversiteit. Door modernisering en schaalvergroting in de landbouw is veel van die diversiteit verdwenen. Uiteraard is de sterke verstedelijking een andere belangrijke oorzaak dat de natuur is teruggedrongen en versnipperd. Gesteld kan worden dat de laatste eeuwen een duidelijke kwalitatieve verarming van ecosystemen plaatsvindt, dus een afname in het aantal soorten planten en dieren. Behoud en herstel van biodiversiteit is van belang voor de natuur en ook voor de mens. Drie redenen om planten en dieren te beschermen zijn de ecologische, de economische en de ethische. Diversiteit van dier- en plantensoorten verhoogt de spankracht en de levensvatbaarheid van de natuur zelf (ecologie). Bestuiving en natuurlijke plaagbestrijding zijn belangrijk voor de voedselvoorziening (economie). Planten en dieren zijn het waard om beschermd te worden vanwege hun intrinsieke waarde of uniciteitswaarde (ethiek). Uit een Duitse-Nederlandse studie die in oktober 2017 werd gepubliceerd, blijkt dat sinds 1989 driekwart van de vliegende insecten is verdwenen. Niet alleen landelijk maar ook plaatselijk worden oproepen gedaan om meer te doen aan de bescherming van insecten. De gemeente Castricum heeft in 2019 bewonersinitiatieven ondersteund om in het openbare groen bloemenweides aan te leggen. Het project werd uitgevoerd in samenwerking met Bijzzaak, een groep inwoners die zich sterk maakt voor een natuurlijke gemeente. Dit kan beschouwd worden als de opmaat naar ander gemeentelijk groenbeleid. De gemeente heeft een Groenplatform ingesteld waarin ook de stichting is vertegenwoordigd. Het groen- en bomenbeleid en het beheer van beide zal voortaan integraal als één beleidsonderwerp benaderd worden. Het beoogde eindproduct is een geactualiseerd Groen- en Bomenbeleidsplan. Er komt meer aandacht voor de biodiversiteit en de Lijst Bijzondere Bomen zal geactualiseerd (uitgebreid) worden. Als het aan de gemeente ligt, gaat Castricum een bloemrijke gemeente worden. Weg met die tegels, klinkers en kunstgras in uw onderhoudsarme tuin. Maak de grond geschikt voor een bloemen/bijmengsel en help zo mee de achteruitgang van de biodiversiteit tegen te gaan.

Behoud en herstel van biodiversiteit is van belang voor de natuur, maar is tevens onmisbaar voor de mens.

Zicht op uitzicht over Castricum

Al vanaf 2008 onderhouden de stichting en de werkgroep Oud-Castricum contacten met PWN met als doel het uitzicht vanaf de Papenberg op het dorp Castricum hersteld te krijgen. Plannen passeerden, maar haalden de uitvoering niet. In 2018 werd in het gemeentehuis uitleg gegeven over het natuurontwikkelingsplan aan de voet van de Papenberg en de voorgenomen plaatsing van een uitzichttoren. Een ontwerp van de toren kon toen niet worden getoond. Daarna werd niets meer over de plannen vernomen. Begin september 2019 stond in een lokale krant dat door de gemeente Castricum vergunning is verleend voor de aanleg van een trap/pad. Er stond niets in over een uitkijktoren. Wel een trap/pad en geen uitzichttoren? Dat vonden wij een merkwaardige gang van zaken. Daarom hebben we begin november in een mailbericht aan de sectormanager Natuur en Recreatie om opheldering gevraagd. Half november kwam van een PWN-medewerker een mailbericht binnen met de mededeling dat de benodigde vergunningen voor de uitkijktoren in de lente/zomer van 2020 zullen worden aangevraagd en dat ernaar gestreefd wordt om de bouw in de winter van 2020-21 te realiseren. Begin maart is de trap naar het uitzichtpunt gereed gekomen; 149 treden te gaan. In een volgende fase wordt tussen het pad aan de voet van de Papenberg en de sportvelden van Vitesse '22 de smalle waterloop natuurlijker ingericht. Ondertussen zijn met diverse partijen bijeenkomsten geweest om gezamenlijk 'het verhaal van de 'Papenberg' uit te werken.

De trap ligt er, nu het uitzichtplatform nog!

Raadsbesluit Gebiedsbeschrijving Van Oldenbarneveldweg e.o.

Naar aanleiding van een door de stichting ingediend burgerinitiatief in maart 2011 is de 'Gebiedsbeschrijving Van Oldenbarneveldweg en omgeving' tot stand gebracht. Op 19 september 2013 heeft de gemeenteraad daaruit enkele aanbevelingen overgenomen. Ondanks de correspondentie en gesprekken die hierover hebben plaatsgevonden kwam het maar niet tot uitvoering van het raadsbesluit. Een vierde brief aan het college, de fractievoorzitters van de gemeenteraad en een gesprek met de beleidsmedewerker cultuurhistorie heeft in 2019 daarin verandering gebracht. De kastanjabomen aan beide zijden van de Van Oldenbarneveldweg bleken al opgenomen te zijn op de lijst van bijzondere bomen. Medio 2019 heeft door een extern bureau een verkenning plaatsgevonden ter voorbereiding van een waardering en redengevende omschrijving van de panden Van Oldenbarneveldweg 39 en Zeeweg 23, alsmede het kanaalrestant van het Koningskanaal ten noorden van de Van Oldenbarneveldweg 53. Daarover is in september advies uitgebracht. Omdat het Koningskanaal al een gemeentelijk monument is, is geadviseerd het korte historische kanaalrestant aan de bestaande beschrijving toe te voegen. De voormalige politiepост Van Oldenbarneveldweg 39 verdient de status van gemeentelijk monument. Het woonhuis Zeeweg 23 heeft zoveel wijzigingen ondergaan en komt daarom niet in aanmerking voor de gemeentelijke monumentenstatus. Er moeten nog procedurele stappen worden gezet voordat de gemeentelijke monumentenlijst wordt aangevuld.

Zicht op stolpboerderij gewenst

Op de hoek van de Pieter Kieftstraat/Rollerusstraat in Castricum staat een prachtig gerestaureerde en beeldbepalende stolpboerderij. Er ontstond in 2018 commotie in de buurt nadat de nieuwe eigenaar een hekwerk en singelbeplanting om het vrij grote perceel had laten aanleggen. Daardoor zou de boerderij binnen korte tijd aan het zicht worden onttrokken. De stichting raakte bij deze kwestie betrokken en heeft aan het college van burgemeester en wethouders schriftelijk vragen gesteld over de toelaatbaarheid. Uit de beantwoording bleek dat de eigenaar onzorgvuldig te werk was gegaan. Op voorstel van de gemeente heeft de eigenaar door Natuurlijke Zaken, de zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland, een inrichtingsplan en een beheerplan laten maken. Na inzage, goed overleg en het aanbrengen van een aantal aanpassingen konden de eigenaar, de gemeente, de omwonenden en ook de stichting met het inrichtingsplan instemmen. Het hekwerk is verlaagd en een deel van de singelbeplanting is verwijderd. Een aantal bomen op ruime afstand van elkaar en een meidoornhaag langs het hekwerk zijn daarvoor in de plaats gekomen. Helaas stagneert de afgifte van de aanlegvergunning voor het herinrichten van de agrarische gronden rondom de boerderij. Het gevolg hiervan is dat het te laat in het voorjaar is geworden om de resterende beplanting te kunnen verwijderen of te verplaatsen.

Veranderd grondgebruik achter Museum Gemaal 1879 aangepakt

Van verschillende kanten werd de stichting geattendeerd op een veranderd grondgebruik op een kaveltje weiland op de hoek van de Geesterweg en Klein Dorregeest te Akersloot. De kavel was in gebruik als geitenweilandje met een kleine schuilgelegenheid. Vanaf 2017 was daar een hondenopvang, genaamd Doggy Day Park, actief. Op de grond rust de bestemming 'agrarisch'. Omdat naar onze mening het gebruik in strijd is met het bestemmingsplan heeft de stichting enkele malen een bericht naar de gemeente Castricum gestuurd met het verzoek tot handhaving. Eind januari 2019 werd het bericht ontvangen dat de gemeente een brief naar de ondernemer zou sturen met de aankondiging dat uiterlijk 30 april de activiteiten beëindigd moesten zijn en zo niet dat vanaf die datum een dwangsom zou worden opgelegd. Toen eind mei werd vastgesteld dat de activiteiten nog steeds niet waren beëindigd heeft de stichting weer contact met de gemeente gezocht. Wat bleek, in plaats van te handhaven had de gemeente uitstel verleend tot 31 august 2019. Het ongelooflijke is geschied, sindsdien is alles in de oude staat teruggebracht.

Zanderij Noord

Er moet een nieuwe Kadernota Zanderij Noord komen, ter voorbereiding op toekomstige omgevingsplannen. De gemeente heeft een paar jaar geleden een kerngroep in het leven geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van diverse belangengroepen: omwonenden, grondeigenaren, maatschappelijke organisaties, waaronder de stichting. Basis is de Beleidsvisie Zanderij Noord en die luidt heel kort samengevat: langzame verandering van agrarisch naar natuur. Financiering voor de omzetting van landbouwgrond naar natuur is er niet en enige woningbouw ter financiering is ongewenst. Deze twee zaken heeft de discussie geblokkeerd. De combinatie bollenteelt en natuur aan de westkant van de Duinenbosweg is realiteit nu PWN haar gebied heeft omgezet naar natuur. Die combinatie is niet ideaal, maar de verwachting is dat voorlopig met die realiteit genoegen genomen moet worden. De bestaande bebouwing aan de westkant van de Duinenbosweg respecteren we, maar ons standpunt is dat daar geen bebouwing bij komt.

De combinatie bollenteelt en natuur is geen ideale combinatie, maar voorlopig realiteit.

Openbare verlichting gemeente Uitgeest en Castricum

Eind 2018 heeft de stichting kennis kunnen nemen van het concept Beleidsplan Openbare Verlichting Uitgeest 2019-2028, gericht op de overgang naar Ledverlichting. In een brief hebben wij onze waardering uitgesproken dat niet alleen aandacht gegeven wordt aan licht, maar ook aan sfeer en duisternis. In 2019 ontvingen wij de 'Memo Openbare Verlichting gemeente Castricum'. Ook de gemeente Castricum wil in de openbare ruimte de overstap maken naar Ledverlichting. Wij onderschrijven de redenering dat betrouwbare openbare verlichting en lage kosten belangrijk zijn. Toch zou voor sommige locaties rekening gehouden kunnen worden met de 'couleur locale'. De boerderijen, de open lintbebouwing, de klinkerstraten en heggen zijn vooral voor de Breedeweg sfeerbepalende elementen. Wij hebben de gemeente voorgesteld om in de Oosterbuurt (Breedeweg, Oosterbuurt, Doodweg) nostalgische lichtmasten te plaatsen. Vooral de Breedeweg zou daarvoor in aanmerking kunnen komen. Uit het definitieve beleidsplan Openbare Verlichting Castricum 2020 - 2029 blijkt dat de gemeente Castricum daar niet voor heeft gekozen. De licht-technische eigenschappen worden verre van ideaal gevonden. In plaats van recht naar beneden straalt het licht alle kanten op. In de nabijheid van ramen kan dit voor lichthinder zorgen. In open, landelijk gebied staan ze garant voor lichtvervuiling, terwijl daar het tegenovergestelde wenselijk is. De Doodweg en Oosterbuurt zijn ontsluitingen die deel uitmaken van het open gebied. Ook de Breedeweg kent tal van zichtlijnen richting het landelijk gebied. Daarnaast zijn de nostalgische masten kostbaar. Mast en armatuur zijn ongeveer twee keer zo duur als een functioneel equivalent.

Industrieel Erfgoedpark De Hoop

De gemeente Uitgeest heeft in maart 2019 een nieuw bestemmingsplan voor het voormalig Industrieel Erfgoedpark De Hoop vastgesteld. Het nieuwe bestemmingsplan moet ruimere gebruiksmogelijkheden bieden aan de gebouwen waardoor duurzame ontwikkelingen op die plek mogelijk worden gemaakt. De hoofdbestemming van het gebied blijft recreatie. Daarbij worden aanvullende functies toegestaan, zoals horeca, verblijfsmogelijkheden, maatschappelijke en educatieve voorzieningen en alles wat met cultuur en ontspanning te maken heeft. Het wachten is op initiatiefnemers om er invulling aan te geven.

Jachthaven Laamens

In 2019 kwam het bericht naar buiten dat de eigenaar van jachthaven Laamens hier een exclusieve woonlocatie wil ontwikkelen waar wonen en varen gecombineerd worden. Na het raadplegen van de website van de projectontwikkelaar zagen wij ons geconfronteerd met een ambitieus stedenbouwkundig plan dat zal leiden tot een enorme versterking aan de Alkmaardermeeroever. De gemeenteraad vond de gebouwen in het eerste inrichtingsontwerp deels te hoog en de bebouwingsdichtheid te groot. Het wachten is op een aangepast inrichtingsplan.

Impressie van Plan Laamens.

Informatieavond PWN Duin en Bosch-gebied

Sinds eind 2018 is het ruim 26 hectare Natura 2000 duingebied op het Duin en Bosch-terrein van Parnassia overgegaan naar de Provincie. Vanaf 1 januari 2019 wordt het gebied beheerd door drinkwaterbedrijf en natuurbeheerder PWN. In mei 2019 heeft PWN in Bezoekerscentrum De Hoep een bijeenkomst georganiseerd met als doel om een breed gedragen gebruiksen inrichtingsplan voor het terrein te ontwikkelen. De belangstelling was groot en de stichting was één van de deelnemende partijen.

De uitwerking van de ingebrachte punten laat zien dat de voorkeur uitgaat naar het beheer als een landgoedbos. Dat wil zeggen, een open bos met smalle kronkelpaadjes en extensieve begrazing met Dexter koeien om voldoende doorzicht te behouden.

Met de kronkelpaden en grote mate van doorzichtbaarheid heeft het bosgebied aan de zuid- en westrand van Landgoed Duin en Bosch het karakter van een landgoedbos.

Vanuit Landgoed Duin en Bosch geven vijf ingangen toegang tot het gebied. Om de rust te behouden heeft PWN gekozen voor één verbinding met het Noordhollands Duinreservaat.

Begraafplaats Duin en Bosch

Ook de oude begraafplaats op Landgoed Duin en Bosch is overgegaan naar de Provincie en wordt beheerd door PWN. In november zijn vertegenwoordigers van de Werkgroep Oud-Castricum en van de stichting door twee PWN-medewerkers bijgepraat over het beheer op korte termijn en de plannen voor de lange termijn. In 2019 zijn de hagen gesnoeid. Het gras rondom de graven wordt gezien als een schrale duinweide. Daarvoor wordt een jaarlijkse maaironde gehanteerd. Prioriteit heeft de bestrijding van invasieve exoten en het opknappen van het padenstelsel. Begin januari is er gemaaid, de padenstructuur is weer zichtbaar gemaakt en van een verse laag schelpen voorzien. Voor de verdere toekomst wordt een beheerplan gemaakt met ook aandacht voor de cultuurhistorische waarden. Uitgangspunt voor het beheerplan zal het herstelplan zijn dat door Vollmer & Partners in 2016 is opgesteld. In afwijking daarvan zal uitsluitend gebiedseigen beplanting worden aangebracht. Vervolgcontacten zijn in vooruitzicht gesteld.

Klankbordgroep Duin en Bosch

De stichting had al zitting in de Adviesgroep Duin en Bosch en daarna in de Overleggroep Duin en Bosch en volgde zo de voorbereiding en de herinrichting van het ziekenhuisterrein. Beide organen bestaan niet meer. Met de komst van bewoners op het landgoed ontstond een nieuwe groep belanghebbenden. Zij wilden in een vroeg stadium betrokken worden bij de nog uit te voeren bouw- en inrichtingsplannen. Begin 2019 stemde de gemeenteraad in met de instelling van een Klankbordgroep. Op uitnodiging van de gemeente heeft ook de stichting hierin zitting genomen. Het doel van de Klankbordgroep is om constructief mee te denken over de ontwikkeling van de nog te bebouwen locaties op het terrein. Met uitzondering van de vijf villa's achter De Loet hebben in 2019 geen nieuwbouwactiviteiten op het terrein plaats gevonden. Er zijn nog vijf deelgebieden over die ontwikkeld moeten worden, maar door de landelijke stikstofproblematiek liggen de plannen stil.

Wel is voortvarend gewerkt aan de renovatie van paviljoen De Loet, is het witte kerkje getransformeerd tot een riant woonhuis en is de watertoren in de steigers gezet om gerenoveerd te worden tot een één-kamer-hotel.

Donateursbijeenkomst 2019

De bijeenkomst voor donateurs werd geopend door de interim-voorzitter Co Bosschaart. In het kort schetste hij de visie en de missie van de stichting en noemde nog eens het tekort aan medewerkers. Nico Brantjes, voormalig hoofd groenvoorziening in de gemeente Heemskerk en ontwerper van het park Assumburg/Oud-Haerlem, nam ruim vijftig toehoorders mee in zijn verhaal over de ontwikkeling van het park en de bijzondere kasteeltuin. Het koste Nico geen moeite om een avondvullend programma te bieden. Hij kwam niet toe aan het voordragen van zijn zelfgemaakte gedicht dat nu hieronder is te lezen.

Een wedergeboren lusthof

*Rond 300 jaar terug valt niet te verhelen
Wilde Deutz zijn rijkdom met Assumburg delen
Hij bouwde, verbouwde het kasteel en omgeving
Met een fraai lusthof in barokke vormgeving
Met hagen en krullen en strakke structuur
Sierlijke combinatie van kunst en natuur
De vijver en het hof geknipt en geschoren
Ging ondanks veel zorg in een eeuw al verloren
Wat een voorrecht nu om via een gravure
Het herstel te beleven van een tuin met allure
Heemskerk kan trots zijn op een parktransformatie
Ik ben ook trots op dit stuk reïncarnatie.
Nico Brantjes*

Daarmee is in het kort de geschiedenis van de stijtuin verteld. Het was boeiend om te horen hoe een tot vuilnisbelt gedegradeerde Franse tuin weer in oorspronkelijke luister is teruggebracht.

Zicht op Slot Assumburg vanuit het rozenprieel.

Woudhaven

De Woudhaven, de jachthaven aan de noordoostzijde van het Alkmaardermeer krijgt een opknapbeurt. Op 31 oktober heeft de raad het kaderstellend besluit vastgesteld. De inrichting gaat bestaan uit een restaurant met terras en een aangebouwde dienstwoning, een camperplaats voor zes campers, een plek voor vijf kampeertenten, twee permanente lighavens en een zelfbedieningspontje naar het golfbrekerseiland. Het aan de zuidkant te realiseren restaurant wordt gebouwd in de vorm van een afgeknotte stomp en de bedrijfswoning in de vorm van een kapberg waardoor het ensemble een typisch Noord-Hollands karakter krijgt. De stichting vindt dat met deze plannen de Woudhaven een recreatieve en landschappelijke kwaliteitsimpuls krijgt. Er heeft een gesprek plaatsgevonden met aanwonenden. Zij zijn bezorgd over de toenemende recreatiedruk in hun directe woonomgeving en het gebruik van een zelfbedieningspontje over het tamelijk druk bevaren Kogerpolderkanaal.

Tankval in Bakkum-Noord

De Tankval is een brede waterpartij in het buitengebied aan de oostkant van Bakkum-Noord. Het is een restant van de Atlantikwall uit de Tweede Wereldoorlog en een gemeentelijk monument. Door veranderingen in de waterhuishouding en het achterwege blijven van onderhoud is de Tankval dichtgeslibd, overwoekerd geraakt door waterplanten en zijn de oevers afgekalfd. De Hengelsportvereniging Castricum heeft in 2016 het initiatief genomen om komen tot een gezamenlijk plan om de Tankval in zijn oorspronkelijke staat te herstellen. Diverse partijen zijn daarbij betrokken geraakt, waaronder de stichting. Het overleg heeft een tijd stilgelegen, maar geïnitieerd door de gemeente zijn sinds oktober 2019 de partijen weer in gesprek met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, eigenaar van de Tankval.

Er ligt er nog steeds geen plan voor een restauratieve aanpak.

De door waterplanten overwoekerde Tankval.

De energietransitie vraagt grote ingrepen in het buitengebied en op zee.

Windturbines en zonneparken?

Met de ondertekening van het nationale Klimaatakkoord is vormgegeven aan de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs (2015). Daarin is overeengekomen dat de opwarming van de aarde ruim onder de 2 graden moet komen (streven is 1,5 graad). Met het Klimaatakkoord zet Nederland de stap op de weg naar een totale energietransitie. Het eerste ijkpunt is gezet op 2030 met als doel 49% CO₂ reductie ten opzichte van 1990. Het einddoel is 95% CO₂ reductie in 2050. In opdracht van de landelijke overheid zijn de provincies op zoek naar mogelijkheden om in 2030 35 TWh elektriciteit op te wekken met zonnepanelen en windturbines. De productie staat nu op 26 TWh dus is er nog 9 TWh nodig. Uit de Regionale Energie Strategieën (RES) die dit jaar in dertig regio's worden vastgesteld moet duidelijk worden waar zonneweides en windparken kunnen komen. Regio Noord-Holland Noord (NHN) is één van de dertig RES-regio's van Nederland. Regio Noord-Holland Noord is weer verdeeld in drie deelregio's. Regio Alkmaar is een van de drie deelregio's. Daartoe behoren ook de gemeenten Castricum en Uitgeest. Energietransitie is niet alleen een technische en planologische opgave, maar ook een participatie opgave. Regio Noord Holland Noord heeft veel zonuren en door de ligging aan kust een grote potentie aan windenergie. Daardoor is het rendement hoger dan elders in Nederland. De stichting heeft goed voorbereid deelgenomen aan de lokale participatiebijeenkomsten in januari jl. Het standpunt van de stichting is dat door de kleinschaligheid van het landschap, het agrarisch landgebruik, de natuurgebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland, de weidevogelleefgebieden, het Unesco werelderfgoed Stelling van Amsterdam en het aardkundig monument Alkmaarder- en Uitgeestermeer in het landelijk gebied van de gemeenten Castricum en Uitgeest geen ruimte is voor windturbines en beperkte ruimte voor zonnepanelen. In het algemeen was dit ook de conclusie uit de participatiebijeenkomsten. Er werd een duidelijke voorkeur uitgesproken voor zonnepanelen op grote daken, boven parkeerterreinen, langs geluidswallen/schermen en langs het spoor. Nadat de conceptplannen in juni 2020 zijn ingeleverd, vindt een beoordeling plaats door het Rijk en wordt gewerkt aan de definitieve versie die in maart 2021 moet zijn vastgesteld door gemeenten, waterschappen en de provincie.

Omgevingsvisie Castricum en Uitgeest

De landelijke Omgevingswet, die waarschijnlijk 2021 ingaat, schrijft voor dat alle gemeenten een Omgevingsvisie, een soort toekomstplan, moeten opstellen. Uitgeest heeft in juni 2019 al een omgevingsvisie vastgesteld. De gemeenten Castricum, Heiloo en Bergen willen een en ander afstemmen in het kader van BUCH. Daarbij wordt ook de vastgestelde omgevingsvisie van de gemeente Uitgeest betrokken. Half februari heeft de stichting en andere organisaties van de gemeente Castricum een uitnodiging ontvangen om mee te denken over hoe we willen dat de gemeente Castricum er in de toekomst uitziet. Wat willen we behouden? Welke ontwikkelingen komen er op ons af en hoe moeten we daarmee omgaan? Om antwoorden op deze vragen te krijgen hebben eind februari en in maart bijeenkomsten plaatsgevonden in de kernen Akersloot, Castricum en Limmen. Ook de stichting heeft haar input geleverd. Het is zaak de ontwikkelingen goed te blijven volgen en als stichting erbij betrokken te blijven.

Bijzondere Provinciale Landschappen

In het voorjaar van 2020 besluiten de Provinciale Staten over de zogenaamde Bijzondere Provinciale Landschappen (BPL). Dat is een nieuwe term binnen het provinciale beleid, bedoeld om de bijzondere landschappen die Noord-Holland kent te beschermen. Het Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL) omvat gebieden in Noord-Holland die landschappelijk, aardkundig, ecologisch of cultuurhistorisch van bijzondere waarde zijn. Naast Unesco werelderfgoed, Natuur Netwerk Nederland (NNN) komt een derde beschermde gebiedstype. Er zijn bijna 40 Bijzondere Provinciale Landschappen benoemd. Van elk zijn de kernkwaliteiten beschreven en is de begrenzing vastgesteld. Naast de beschrijving van de kernkwaliteiten per gebied, zijn er regels opgesteld die in de Omgevingsverordening opgenomen gaan worden. Daarin staat beschreven welke ruimtelijke ontwikkelingen zijn toegestaan in een BPL. In het BPL zijn kleinschalige woningbouwontwikkelingen tot maximaal 11 woningen aan de rand van kernen toegestaan als de kwaliteiten van het gebied niet worden aangetast. Of deze regeling houdbaar is moet nog blijken want met het schrijnende woningtekort zijn gemeenten hier niet blij mee. Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland zijn positief over het aanwijzen van deze Bijzondere Provinciale Landschappen. Zij zien graag een stevig beleid in de omgevingsverordening, met bindende regels die het landschap echt beschermen. Daar wil Natuurmonumenten samen met veel provinciale en lokale organisaties op het gebied van landschap en cultuurhistorie aan bijdragen. De stichting heeft haar medewerking toegezegd.

Jaarverslag 2019

Het verslag over het jaar 2019 is in te zien op de website. Ga daarvoor naar de inhoudsopgave en klik op 'De Stichting', daarna op 'jaarverslag 2019' en vervolgens nog een keer op 'jaarverslag 2019'. U kunt het jaarverslag ook vinden via de zoekoptie. In het verslag is de samenstelling van de stichting te vinden almede zaken waarmee de stichting bezig is geweest, de opbouw van het donateursbestand en het financieel overzicht.

Geen donateursexcursie 2020

Als vervolg op de presentatie van Nico Brantjes over de aanleg van de kasteeltuin achter Slot Assumburg te Heemskerk stond de jaarlijkse donateursexcursie op het programma. Helaas kunnen we u dit jaar geen excursie aanbieden. In verband met de coronacrisis, waar we wereldwijd mee te maken hebben, zijn in Nederland alle bijeenkomsten tot 1 juni verboden. Veel is nu onzeker. Of en hoelang na 1 juni de maatregel blijft gelden is niet te voorspellen. Daarom zal het bestuur geen nieuwe excursiedatum vaststellen. Zorg ondertussen goed voor elkaar. Wij hopen u in betere tijden te kunnen ontmoeten tijdens onze donateursbijeenkomst in het najaar.

Secretariaat

email: secretariaat@alkmaardermeeromgeving.nl
tel.: 0251 657 356
website: www.alkmaardermeeromgeving.nl
bank: Rabobank, IBAN: NL72 RABO 0155 1823 66
t.n.v. Stichting tot Behoud van Natuurlijke en Cultuurhistorische Waarden